

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 21 (1)

IZDAN 1 JULA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14104

Schubert Sami Wickersham, London, Engleska.

Poboljšanja u napravi za upotrebu kod brojčanika automatskih telefona.

Prijava od 16 septembra 1936.

Važi od 1 novembra 1937.

Ovaj se pronalazak odnosi na jednu napravu, koja se upotrebljava kod brojčanika automatskih telefonskih aparata poznatih tipova i koja se sastoji od jednog obrtnog koluta snabdevenog sa izvesnim brojem bušotina poredanih pored oboda tog koluta. Pri upotrebi, taj se kolut rukom obrće da se svaki otvor, jedan za drugim, dovede do jednog položaja u odnosu na jedan utvrđeni zaustavljač, već prema broju koji se želi, posle čega se kolut, kada se svako takvo ručno pomeranje dovrši, otpušta i vraća se u prvobitni položaj pod dejstvom jedne opruge. Obrtanje koluta radi dovodenja makoje željene bušotine do pomenutog ustavljača ranije se vršilo vrhom prsta ili jednim vertikalno pomerljivim klipom nameštenim na jednoj ručici, koja se obrtala oko iste ose kao i pomenuti kolut, pri čemu se vrh prsta ili takav klip utiskivao u bušotinu i pomerao duž kružnog puta tih bušotina sve dok se ne zaustavi dodiranjem pomenutog ustavljača.

Pri upotrebi klipa, bilo da je on namešten na nekoj elastičnoj poluzi ili ručici, bilo da se u toj ručici može pomerati protivu dejstva jedne opruge da bi se doveo u spreg sa otvorom na kolutu, način, na koji rukovalac uhvati i rukuje sa klipom, mogao je da sprečava ili ometa slobodno vraćanje koluta pod dejstvom opruge, kada se klip povuče radi vadenja iz pomenutog otvora.

Prema ovom pronalasku, te se teškoće otklanjaju time, što klip sadrži jedan čeonni deo koji zahvata u otvor koluta i jedno vreteno ili vrat, okružen drškom, koja se može ugodno uhvatiti radi utiskivanja

klipa i postizanja obrtnog kretanja oko stožera obrtne ručice ili poluge. Ova je drška tako nameštena na klipnom vretenu, da se može kretati na gore za izvesnu daljinu, bilo slobodno, bilo protivu dejstva jedne opruge, pri čemu se ovaj drugi način radije upotrebljava.

Kretanje klipa na dole može se vršiti u odnosu na ručicu i protivu dejstva jedne opruge, ili se sama ručica ili poluga mogu načiniti elastičnim i popustljivim, tako da služi kao opruga za održavanje klipa van sprega sa otvorima na brojčaničkoj ploči, odnosno na kolutu, sem kada se namerno rukom pritisne radi sprega sa tim otvorima.

U poznatim napravama napred opisanih tipa, obrtna ručica, zbog svoje opcionalne primene, obično je bila montirana na telefonskim aparatima pomoću elastičnih prstića ili tome slično, da bi se nameštanje ili skidanje moglo vršiti i bez upotrebe alata. Međutim, usled nepravilnog ili silovitog rukovanja tom ručicom, ona je se mogla vrlo lako otkinuti sa aparata, ili u najmanju ruku, isterati iz pravilnog položaja. Predviđanjem pričvrstnog sredstva u obliku rasečenog uložnog prstena tipa prema ovom pronalasku, sve teškoće od ovih uzroka isključuju se. Rasečeni uložni prsten, u vezi sa svojim kotvenim ispustom, kada se jedanput umetne u unutrašnji žljeb na brojčaničkoj ploči, ne može se ručicom izvući iz ležišta, pošto je za njegovo smeštanje, pa i vadenje, potrebno da se primeni sila, koja će dejstvovati u ravni prstena, da bi mu smanjila efektivni prečnik.

Prema ovom pronalasku pomenuta

poluga ili ručica najradije se namešta na jedan stožer ili čep kojeg nosi jedna prečka što se proteže radijalno i prema unutrašnjosti jednog rasečenog prstena, podešenog da se uglati u obod koji je obično predviđen na brojčaničkim pločama za smeštaj natpisa, te se na taj način može lako namestiti, ili skinuti, na postojeće aparate, pri čemu ovaj rasečeni prsten zauzima mesto rasečenog prstena, koji se postavlja da zadržava u obodu neku tablicu ili natpise, koji sadrže potrebne oznake. Ovaj prsten pored toga ima i jedan ispust koji uleže u jednu bušotinu na brojčaničkoj ploči i služi da spreči obrtanje prstena u samom obodu.

U priloženim crtežima:

Slika 1 prikazuje izgled odozgo jednog oblika poboljšane naprave.

Slika 2 prikazuje bočni izgled naprave sa delovima u preseku.

Slika 3 prikazuje izgled odozdo iste naprave.

Slike 4 i 5 prikazuju bočne izgled preinačenih oblika izvođenja prema ovom pronalasku.

Kao što je prikazano na slikama 1, 2 i 3, rasečeni prsten **a** koji se može održavati svojom elastičnošću u jednom usečenom ili utisnutom obodnom žljebu **b** na brojčaničkoj ploči **c**, koji je označen tačkastim linijama, snabdeven je sa presavijenim ispustom **d** udešenim da ude u jednu rupu na brojčaničkoj ploči, i time sprečava obrtanje prstena kada se isti stavi u pomenuti žleb **b**. Pošto je prsten rasečen, može se lako utisnuti ili izvaditi iz žljeba, odnosno, udubljenja u kome se smešta. Poprečni nosač **e**, izraden izjedna sa prstenom **a** ili utvrđen za njega, pruža se radijalno prema sredini prstena i nosi na sebi stožerni čep **f**, postavljen u središtu prstena **a**, i oko njega se obrće ručica **g**. Ova ručica na drugom kraju ima cevastu stublinu **h** u kojoj je smešten jedan klip, koji se sastoji od vrata **i** i glave **j**, i koji je udešen da može da klizi kroz stublinu **h** na istom radijalnom odstojanju od čepa **f**, na kome se nalaze i rupe u brojčaničkoj ploči.

Jedan rukavac **k**, sa jednim poprečnim zidom ili prečkom na svome gornjem kraju, pomoću kojeg se taj rukavac može čvrsto da utvrdi za vrat **i**, može da klizi u stublini **h** protivu dejstva jedne opruge **l**, koja je postavljena između rukavca i stubline. Ova opruga dejstvuje da povlači klip na gore i da dovede klipovu glavu **j** u dodir sa donjom stranom ručice **g**. Drška **m** klizno je nameštena preko gornjeg kraja rukavca **k** i njeno kretanje na dole preko rukavca ograničeno je obodom **n** na

rukavcu. Vrat **i** na gornjem kraju nosi jedan kolut **o**, a opruga **p** smeštena je između ovog koluta **o** i jedne unutrašnje obodnice u drški **m**, i tera dršku **m** u dodir sa obodom **n**.

Klipova glava **j** može biti užljebljena, kao što je to na slici 2 prikazano, ili može imati koničan oblik, a njena spoljna površina može biti prevučena ili izradena od gume.

Kada se hoće neki broj da zatraži preko telefona, onda rukovalac uhvati za dršku **m** i pomeri ručicu **g** oko njenog stožera dok ne dođe klipova glava do iznad željenog otvora u brojčaničkoj ploči. Tada se drška **m** potisne protivu dejstva opruge **l**, sve dok glava **j** ne ude u otvor, kao što je to prikazano tačkastim linijama na slici 2, pa se zatim ručica **g** obrće, noseći sobom i brojčaničku ploču, sve dok klip ne dođe u dodir sa ustavljačem **q**, slika 1, kakav se obično nalazi na svima telefonskim aparatima za koje je ovaj pronalazak namenjen.

Tada se drška **m** podigne da se izvuče glava **j** iz otvora i da se oslobodi brojčanička ploča. Ako bi drška **m** bila čvrsto spojena sa vratom **i**, pri podizanju drške, moglo bi se ometati slobodno kretanje brojčaničke ploče. Ovom poboljšanom konstrukcijom ova se nezgoda otklanja time, što opruga **p** dozvoljava malo kretanje drške na gore u odnosu na klip, a da se pri tome ne razvije nikakvo usporavajuće dejstvo ručice **g** na stožer **f**.

U mesto poprečnog nosača **e**, može se upotrebiti jedan drugi kolut odvojeno od prstena **a**, i on može biti snabdeven sa stožerom **f**, pri čemu se sada taj kolut održava u udubljenju ili žljebu **b** pomoću nekog rasečenog prstena ili na ma koji drugi pogodan način.

Potreba za upotrebom opruge za podizanje klipa, kao što je opruga **l** na slici 2, izbegava se time, što se ručica učini elastičnom, kao što je to ručica **g'** na slici 4. Kod ovog preinačenja, klipova glava **j** može se permanentno utvrditi na ručicu **g'**, dok se jedan stubić **i'** može postaviti da drži dršku **m'**, koja se može namestiti na ovaj stubić tako, da može duž njega kliziti za jedan mali iznos, pri čemu drška **m'** svojom težinom leži na ručici **g'**. Ipak, najradije se drška **m'** utvrđuje za jedan kolutić **r** koji može da klizi duž stubića **i'**, na čijem je gornjem kraju namešten jedan kolutić ili ivica **o'**, pri čemu se postavlja i jedna opruga **p'** između koluta **o'** i kolutića **r**. Opruga **p'** tera dršku prema ručici **g'**, ali popušta pri podizanju drške **m'** bez primenjivanja makakve osetne usporavajuće sile na stožer **f**, koja bi mogla da

ometa slobodno povratno kretanje brojčaničke ploče pod dejstvom njene opruge.

Glava **j** dovodi se u spreg sa nekim od otvora u brojčaničkoj ploči, pritiskivanjem drške **m'**, usled čega se ručica savije, koja, kada se oslobodi pritiska, usled svoje elastičnosti, podiže klipovu glavu do prvobitnog položaja iznad brojčaničke ploče.

Drugi način za držanje klizne drške, koja može biti izvedena prema slici 2 ili prema slici 4, prikazan je na slici 5, pri čemu se drška **m'** namešta na jednoj savitljivoj ručici **g²**, koja je izrađena izjedna sa prstenom **e'** i pruža se prema vani. Rasečeni prsten ili traka **a'** snabdevena je sa prstenastim obodima, koji se mogu utisnuti ili uglaviti u potsečeni ili udubljeni obod **b**, i u jedan unutrašnji žljeb načinjen na prstenu **e'** presavijanjem njegovih ivica. Ručica **g²** može se tada kretati kružnom putanjom, pri čemu prsten **e'** klizi po prstenu **a'**, ili se taj prsten **a'** može obrtati u udubljenju ili obodu **b**.

Patentni zahtevi:

1) Naprava za upotrebu kod brojčaničkih ploča automatskih telefonskih aparata, tipa kod kojeg se jedna ručica može da obrtno pomera iznad brojčaničke ploče i nosi jedan klip, koji se može potisnuti i ugurati u otvore na brojčaničkoj ploči, naznačena time, što je jedan stožer ili čep (**f**), na koji se obrtno postavlja ručica (**g**) sa klipom (**i**, **j**), utvrđen na poprečnom nosaču (**e**) koji je u čvrstoj vezi sa raseče-

nim prstenom (**a**), koji je udešen da se uglavi u jedan udubljeni obod na brojčaničkoj ploči ali tako, da se može lako skidati (sl. 1).

2) Konstruktivni oblik izvođenja naprave prema zahtevu 1, naznačen time, što je rasečeni prsten snabdeven sa jednim ispuustom koji zahvata u jednu bušotinu na brojčaničkoj ploči.

3) Konstruktivni oblik naprave prema zahtevu 1, naznačen time, što je jedna savitljiva ručica (**g²**) sa klipom (**j**) u čvrstoj vezi sa prstenom (**e'**), koji je snabdeven kružnim udubljenjem ili žljebom koji zahvata za obodnu ivicu rasečenog prstena (slika 5).

4) Naprava prema zahtevu 1, naznačena time, što je klip snabdeven jednom drškom, koja može duž njega kliziti za jedno malo odstojanje.

5) Naprava prema zahtevu 4, naznačena time, što je klip namešten na jednoj elastičnoj ručici i što je postavljena jedna opruga između jednog zadebljanja ili ustavljača na klipu i jednog oslonca u pomenutoj dršci.

6) Naprava prema zahtevu 4, naznačena time što klip može da klizi u jednoj cevastoj stublini i što je postavljena jedna opruga, koja tera klip na gore kroz tu stublinu, pri čemu taj klip nosi jedan rukavac, preko kojeg je klizno navučena jedna drška, a između jednog oslonca u toj dršci i jednog koluta na klipu postavljena je jedna opruga, koja tera dršku u dodir sa jednim obodom na pomenutom rukavcu.

Fig. 1

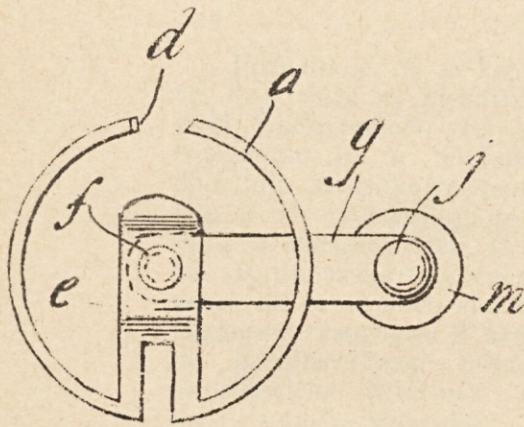
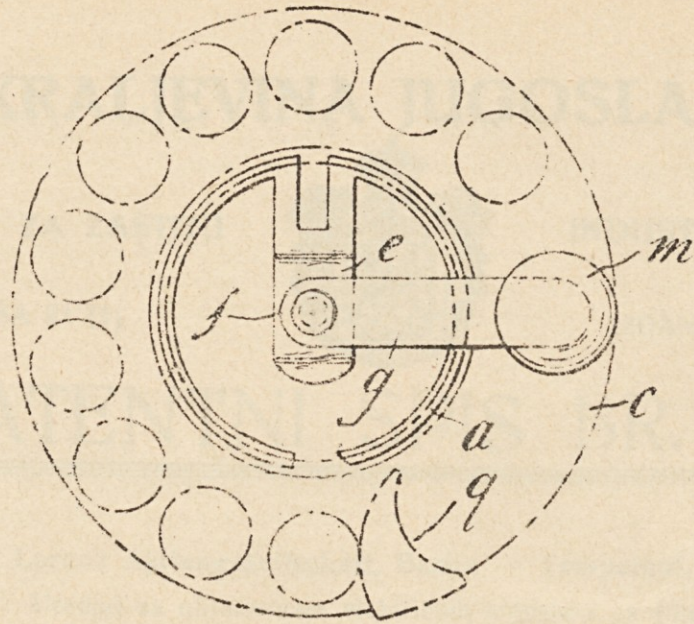

Fig. 3

Fig. 2

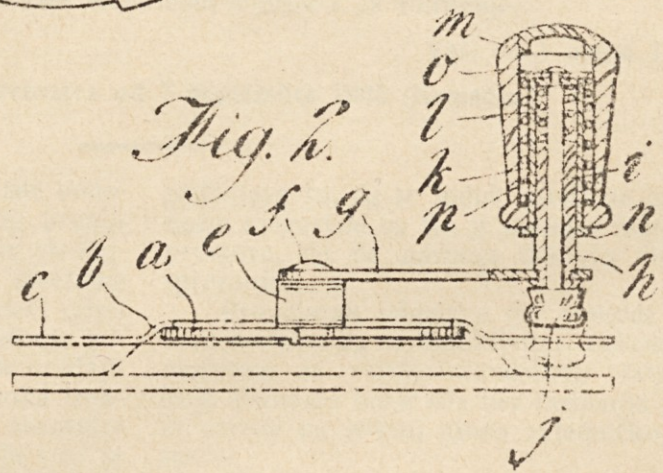

Fig. 4

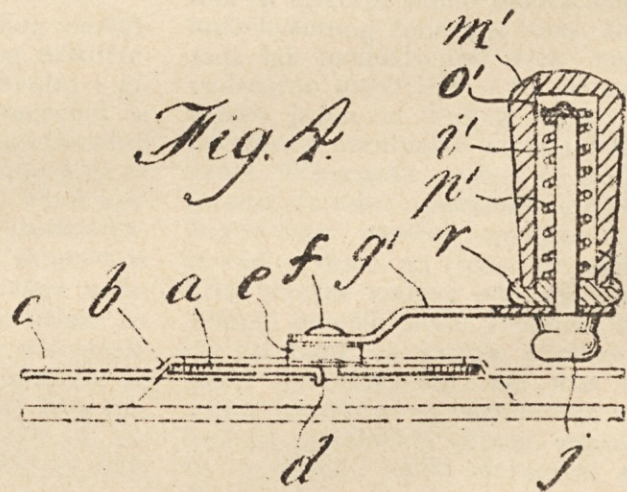

Fig. 5

